

"Powiedz mi, a zapomnę.

Pokaż mi, a zapamiętam.

Pozwól mi wziąć udział, a zrozumieć'

Konfucjusz

"To co musiałeś odkryć samodzielnie, zostawia w twoim umyśle ścieżkę, którą w razie potrzeby możesz pójść jeszcze raz."

Georg Lichtenber

Bank Dobrych Praktyk z zakresu nauki przez doświadczenie

Gdyńska Szkoła Społeczna

Nazwa szkoły	Gdyńska Szkoła Społeczna
Adres	ul. Kapitańska 37, 81-249
Tel./fax	58 621 65 00
E-mail	gdynia@gss.edu.pl
www	gss.edu .pl
Dyrektor	Małgorzata Kusyk
Szkolny koordynator promocji nauki przez doświadczenie	Małgorzata Kusyk
Ilość uczniów	Udział bierze cała szkoła, ilość zależna od ilości uczniów w danym roku

1. Informacje o szkole

Gdyńska Szkoła Społeczna podjęła świadome i systematyczne działania rozwoju wiadomości i umiejętności uczniów. Do szkoły uczęszcza około dwustu uczniów, w wieku od 6 do 15 lat. W dużej części są to dzieci z orzeczonymi specjalnymi i specyficznymi trudnościami w nauce, z określoną dysleksją, dysfunkcją wzroku, ale i dzieci bardzo zdolne, z dużym potencjałem. Postanowiliśmy stworzyć dla nich wszystkich, jak najlepsze warunki i możliwości rozwoju.

Projekt nauki przez doświadczenie rozpoczął się w 2011 r. i planowany jest z kontynuacją na następne lata. W projekcie biorą udział wszyscy uczniowie i nauczyciele, planując w swojej pracy i w pracy uczniów szereg działań, nie tylko związanych z realizacją i opanowaniem podstawy programowej, ale i często wykraczających poza nią.

2. Dlaczego szkoła szczególnie koncentruje się na działaniach z zakresu nauki przez doświadczenie?

Badania przeprowadzone przez wielu wybitnych naukowców wykazały, iż człowiek zapamiętuje 5% tego, co usłyszy, 20% tego, co zobaczy, ale 80 % tego, co sam doświadczy. Postanowiliśmy sprawdzić te wnioski nie tyle na własnej skórze, co na skórze naszych uczniów i razem doświadczać, poznając nowe w inny, ciekawszy sposób. Wierzymy, że ta forma działań przyniesie pozytywne rezultaty przejawiające się wyższym poziomem umiejętności uczniów, osiąganiem przez nich lepszych wyników, podwyższeniem ich możliwości i ogólnie lepszym i wszechstronniejszym rozwojem. Ciekawość poznawcza, więcej widzieć, słyszeć, rozumieć to naturalna potrzeba każdego dziecka.

Program zajęć skierowany jest do uczniów kl. 0-VI szkoły podstawowej , u których ciekawość często nie zostaje zaspokojona w ramach jednostek lekcyjnych. Program odwołuje się do wrodzonej ciekawości dziecka i chęci poznawania. W czasie realizacji programu wykorzystywane będą uzdolnienia i zainteresowania uczniów. A oni często sami będą decydować, co i w jaki sposób wykonają. Ważną funkcję odgrywają prace badawcze samodzielnie wykonane przez uczniów.

Programem obejmujemy też uczniów gimnazjum, których często trzeba zachęcać do działań i stwarzać im warunki, które wzbudzą u nich ciekawość i potrzebę poznania, nie tylko w oparciu o pracę na komputerze, który staje się najważniejszym elementem ich codziennego życia i czasami jedyną ciekawą formą współpracy, nawiązywania relacji z innymi czy poszerzania swojej wiedzy.

3. Cele szczegółowe programu:

- twórcze kształtowanie i rozwijanie umiejętności uczenia się poprzez poszerzanie własnego doświadczenia,
- kształtowanie umiejętności samodzielnego wyciągania wniosków i na tej podstawie uczenie się,
- rozwijanie własnej kreatywności i inspirowanie się do twórczych działań.
- wykorzystywanie metod mających na celu wyeliminowanie barier utrudniających twórcze myślenie.

4. Nasze działania:

a) w ramach zajęć lekcyjnych:

- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów np. policjantem, pszczelarzem, stomatologiem czy dietetykiem,
- lekcje w Muzeum Miasta Gdyni,
- kreatywne lekcje np. żywe lekcje historii prowadzone przez p. Krzysztofa Góreckiego wraz z Teatrem Chorągwi Konturstwa Gniewskiego,
- żywe lekcje biologii, związane np. z obrączkowaniem ptaków, poznaniem największej grupy czyli owadów,

- poznanie zjawisk astronomicznych i geograficznych w mobilnym planetarium.
  - lekcje muzealne poświęcone archeologii w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku,
  - lekcje teatralne czy realizowane w ramach Ogólnopolskiego Programu Edukacji Medialnej-warsztaty w Multikinie, np."Zaczarowany Świat Dźwięków"
  - warsztaty chemiczne „Zostań małym chemikiem”
  - warsztaty z podstaw szycia połączone z pokazem na zakończenie roku
  - spotkanie klas młodszych z Bajnutkiem, a podczas nich np. Binokle Pana Stanisława Moniuszki, Parada rytmów, Architektura w muzyce, czy Filharmonia na raty,
  - lekcje biblioteczne realizowane w ramach współpracy z Biblioteką Miejską w Gdyni przy ul. Morskiej,
  - angielski "na żywo" w restauracji prowadzonej przez Amerykanina,
  - warsztaty fotograficzne i filmowe,
  - zajęcia szachowe dla uczniów kl. 0-III sp
  - warsztaty artystyczne „Wiosna z pasją”,
  - zajęcia w laboratorium chemicznym AM w ramach lekcji chemii w gimnazjum,
- oraz w ramach zajęć dodatkowych organizowanych na terenie szkoły, np.:
- kółko szachowe dla uczniów klas starszych.
  - praca samorządu uczniowskiego
  - "Eksperymenty dla każdego -ucznia młodszego i starszego" oparte na doświadczeniach fizyczno-chemicznych
  - Kółko Miłośników Gier RPG,
  - koło karcianki i planszówki historyczne,
  - koło internetowe "Supelek" z zastosowaniem praktycznej technologii informacyjnej,
  - "Pytajnik"- gry i zadania logiczne, zagadki i łamigłówki oraz proste eksperymenty ukazujące prawa rządzące powietrzem i wodą, ciepłem i światłem,
  - redagowanie szkolnej gazetki ‘Wielokropek’

b) wyjścia lub wycieczki:

- wycieczki terenowe w ramach SKT,
- edukacyjne wyjścia np. na zajęcia w "Eksperymentencie", na wystawę przybliżającą tajniki optyki pt.

"Kalejdoskop- magiczne oko", do Centrum Interaktywnej Edukacji i Zabawy EduFun w Gdyni,

- wycieczki np. do Warszawy dla klas IV-III gimnazjum, gdzie uczniowie odwiedzą min. Centrum Nauki Kopernik oglądając różnego rodzaju zjawiska, wykonując doświadczenia przy użyciu interaktywnych eksponatów oraz Muzeum Powstania Warszawskiego,

- do Władysławowa w ramach "Błękitnej Szkoły", do Szymbarka i Schodnej w ramach Zielonej lub Białej Szkoły, gdzie uczniowie uczestniczyć będą w warsztatach ekologicznych, poznawać tradycje i kulturę regionu,

- do Centrum Edukacji Ekologicznej w Szymbarku,

- wycieczki do takich miejsc, jak Gniew czy Biskupin, gdzie uczniowie poznają historię naszego kraju, w czasie warsztatów poznają Życie i obyczaje dawnych Polaków,

- do Krainy Ortofrajd w Gniewinie,

- warsztaty filozoficzne i ekologiczne w Centrum Solidarności w Gdańsku,

c) udział w projektach i programach, np.

- w projekcie Gdynskiej Dziecięcej Akademii Muzycznej, w ramach którego uczniowie wezmą udział w koncercie Orchestry Reale da Sala i Gdańskiej grupy Perkusyjnej "Jeunesses Musicales" poznając dzieła Antonio Vivaldiego, Wolfganga Amadeusza Mozarta, Jana Straussa, Vittorio Montiego.

- W ramach projektu "Szkoła z Klanzą- twórczo, razem i aktywnie" zgodnie z ogłoszonym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej rokiem "Szkoły z pasją", uczniowie wraz z nauczycielami wezmą udział w warsztatach organizowanych w Łodzi. Poznają rolę, cechy lidera społecznego, metody skutecznej pracy w zespole oraz zasady efektywnej współpracy, poznają podstawowe zasady współpracy, podstawowe zasady komunikacji, aktywnego słuchania, prowadzenia dialogu, poznają sposoby motywowania grupy oraz metody rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie w trudnościach. Zdobędą wiedzę na temat planowania działań i ich efektywnych realizacji, zostaną zaktywizowani w kierunku planowania i kierowania własnym rozwojem, świadomego kształtowania siebie i najbliższego otoczenia oraz wpływania na jakość życia innych ze szczególnym uwzględnieniem podstaw zarządzania projektem.

- w projekcie „Wolontariat gimnazjalistów, w ramach którego uczniowie gimnazjum wezmą udział w szkoleniach organizowanych przez Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA, poznają i nauczą się różnych metod pracy z dziećmi, rozwiną swoje umiejętności,

- w projekcie edukacji morskiej „Spotkanie z morzem Bałtyckim” dla kl. II sp i „Bałtyckie warsztaty” dla kl. I gimnazjum, realizowanym w gdyńskim Oceanarium,

- w projekcie Uniwersytetu Gdańskiego Polskiego Komitetu Lokalnego „Aiesec”, w ramach którego uczniowie spotkają się z praktykantami z różnych stron świata, w tym z Korei, Chin, Indonezji itd., którzy opowiedzą o swoim kraju, zwyczajach. Zajęcia prowadzone w j. angielskim.

- w projekcie „Zdrowo jem, więcej wiem”, realizowanym przez Fundację Banku Ochron Środowiska,

- udział, jako partner Fundacji Fab Lab Trójmiasto przy realizacji projektu pod tytułem Lo Fi Robot, zgłoszonym do programu Akademia Orange,

d) inne działania, np.

- tematyczne zajęcia świetlicowe, np. program oparty na poznawaniu świata oraz funkcjonowaniu człowieka dzięki zmysłom poprzez różne gry i doświadczenia,
- własnoręczne wykonanie książeczki w ramach działań „Klubu Pożeraczy Książek”,
- szkolny marsz szlakiem Pomorskiej Kolei Metropolitalnej,
- tematyczne półkolonie zimowe, np. „Od stóp do głów, czyli łamigłówki mądrej główki od stóp do głów”
- tematyczne festyny szkolne np. „Stawiamy na kreatywność”,
- wykłady i prezentacje multimedialne uczniów gimnazjum dla młodszych dzieci, w tym ptaki naszych podwórek i nie tylko”, „Gwiazdy i ich poznanie oraz ewolucja”,

4. Jakie działania udają się szczególnie dobrze?

W ramach działań nastawionych na naukę przez doświadczenie, w naszej szkole zauważalne są sukcesy i poprawa w zakresie:

- umiejętności wykorzystywania przez uczniów zdobytej wiedzy w praktyce,
- rozwoju zainteresowań i pasji uczniów,
- lepsze zrozumienie teoretycznych zagadnień poruszanych na zajęciach lekcyjnych,
- wzbudzanie chęci do działań twórczych u uczniów, rozwój ich kreatywności,
- wzrost wiary we własne siły i umiejętności,
- rozwój umiejętności pracy w grupie.
- wzrost inicjatywy u części uczniów gimnazjum w związku z tworzeniem coraz ciekawszych projektów edukacyjnych

5. Jakie napotkano trudności i jak je przezwyciężono?

Największe wyzwanie to czas, którego często brakuje przy realizacji działań projektowych, a także wzbudzenia aktywności u uczniów gimnazjum. W kolejnych latach planowane jest zwrócenie szczególnej uwagi na stworzenie dodatkowej oferty warsztatowej dla uczniów gimnazjum i zwiększenie ilości działań projektowych, pobudzających uczniów do działania, poznawania i chęci rozumienia.

6. Na jakiej podstawie oceniono, że osiągnięto sukces?

Osiągnięcie sukcesu oceniono na podstawie ewaluacji - analizy rozmów z rodzicami, wypowiedzi ustnych uczniów na bieżących zajęciach. Do oceny sukcesu wykorzystano prezentacje, prace plastyczne, quizy, konkursy. Zauważalne jest zwiększające się zaangażowanie, zwłaszcza uczniów szkoły podstawowej i zadowolenie społeczności szkoły z podejmowanych działań. Z rozmów i pogadarek wynika, że szkoła jest miejscem przyjaznym dla większości uczniów, rodziców i nauczycieli. Cieszy nas zaangażowanie rodziców w życie szkoły, ich inicjatywa w prowadzeniu zajęć dodatkowych czy warsztatów dla dzieci, udział w przygotowaniach i organizacji uroczystości

szkolnych i festynów.

7. Czego nauczono się podczas realizacji tych działań?

Warto dążyć do realizacji wyznaczonych celów w sposób systematyczny i konsekwentny, poszukiwać nowych metod, angażować całą społeczność szkolną do podejmowania działań, nawiązywać otwartą współpracę ze wszystkimi, którzy mogą wnieść pozytywne wzorce i idee edukacyjne. Przykład działań naszej szkoły może być przykładem do naśladowania przez inne szkoły, a wypracowane wśród uczniów zachowania i nawyki nauki zaowocują w ich życiu dorosłym.

Działania związane z nauką przez doświadczenie będą realizowane i modyfikowane w kolejnych latach pracy szkoły.

Opracowanie:
Małgorzata Kusyk